

[Finansministeren.]

mener også, at man skulle se loven igennem i al almindelighed, fordi den blev gennemført i hast. Må jeg til det sidste sige, at loven blev måske nok gennemført ret hurtigt her i tinget, men lovforslaget var dog blevet til på grundlag af en kommissionsbetænkning, hvori alle spørgsmålene var blevet ret indgående behandlet.

Det er i øvrigt glædeligt, at den økonomiske udvikling er sådan, at vi kan gå til den lempelse, der her er tale om.

Hans Rasmussen: Jeg tror alligevel, det er værd ved denne lejlighed at konstatere, at oppositionspartierne gik imod loven om investeringsfonds. Af den drøftelse, der her i dag har været ført, ser det imidlertid ud til, at denne lovgivning i høj grad har været af værdi. Det viser sig jo, at man i erhvervslivet har haft gavn af den, og at den også i høj grad har virket til fremme af beskæftigelsen.

Jeg kan ikke rigtig forstå de kritiske bemærkninger, den kommunistiske ordfører, det ærede medlem hr. Alfred Jensen, fremførte. Der modtages adskillige henvendelser også fra arbejdspladsernes folk om hjælp til udvidelse af virksomhederne, og vi må ofte rette henvendelse til finansministeren om forskudsafskrivninger for at kunne komme igennem med de forskellige projekter. Det, loven efter min opfattelse tilsigter, er at fremme produktionen og dermed skabe mulighed for større beskæftigelse, end vi har i dag.

Foged: Når jeg tager ordet, er det, fordi det ærede medlem hr. Hans Rasmussen må have gjort sig skyldig i en fejltagelse. Oppositionspartierne stemte for lovforslaget om investeringsfonds. Det beder jeg om bliver bemærket.

(Kort bemærkning).

Alfred Jensen: Jeg mener, jeg ved tidligere lejligheder tilstrækkelig klart har givet udtryk for de betænkeligheder, vi har haft ved at yde yderligere skattemæssige begunstigelser til erhvervslivet. Jeg har her fra talerstolen påvist de urimelige fejlinvesteringer, der har fundet sted, hvor man faktisk har anstrengt sig for at bruge

de penge, man skattemæssigt kunne have fordel af at anvende, til anskaffelse af møblement eller ombygninger, der intet som helst havde med udvidelse af produktionsapparatet eller beskæftigelsen at gøre. Jeg ser ikke rettere, end at al den megen tale om, at det er nødvendigt med skattelettelse for at kunne udvide produktionsapparatet, egentlig skal dække over, at man ønsker at øge profitten, og det er det, vi ikke ønsker.

(Kort bemærkning).

Hans Rasmussen: At der kan fremkomme fejlinvesteringer, er vel klart, og det er også hensigten, at vi ude i virksomhederne skal være med til at finde frem til disse tilfælde. Men selve lovens formål synes jeg alligevel er sundt. I stedet for at man måske i mange tilfælde udbetaler overskud af et omfang, som vi i alt fald i fagbevægelsen finder urimeligt, ser vi hellere, at midlerne sættes ind i fonds og benyttes senerehen.

Vedrørende oppositionens stilling ved gennemførelsen af denne lov beder jeg undskylde min fejltagelse. Det skyldes måske, at oppositionen i den periode stemte imod alle forslag her i tinget; men dette stemte den altså for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Hans Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indløsning af visse sparebeviser.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 111, fremsættelsen i tidenden sp. 34).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Per Hækkerup: På min gruppes vegne skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag. Vi kan tiltræde, at de medborgere, der er fyldt 65 år, opnår adgang til at få indløst sparebeviserne, som normalt først vil blive indløst over en 10-årig periode fra 1962 til 1971.

Det undrer mig heller ikke, at den højtærede finansminister har modtaget mange henvendelser fra borgere, hvis normale indkomster er bortfaldet, og som i stedet for på grund af sygdom, invaliditet eller af andre årsager er henvist til at leve af invaliderente, folkepension eller tilsvarende indkomstarter. Vi kan tiltræde, at sådanne borgere får adgang til at få deres sparebeviser indløst tidligere.

Jeg kan derfor anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Alfred Bøgh: Mit parti mener at kunne tiltræde det foreliggende lovforslag. Alligevel vil vi gerne have det underkastet en udvalgsbehandling, der for vor skyld gerne kan blive kort. Der er forskellige oplysninger, vi gerne vil have, bl. a. om, hvorvidt der kan siges noget om, hvor store administrationsomkostningerne har været i forbindelse med denne lovgivning, og også om, hvorvidt man eventuelt gør sig tanker om en yderligere afvikling.

H. K. Sørensen: Da min gruppes ordfører vedrørende dette lovforslag, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup), er forhindret i at være til stede, skal jeg på min gruppes vegne bemærke, at lovforslaget vil kunne påregne velvillig behandling af os; men vi kunne tænke os i en kort udvalgsbehandling at få den smule talmateriale frem, som nok kan være af nogen interesse, for at man kan se, hvorledes indløsningen i det hele taget vil forme sig gennem årene. Det kan nemlig ikke være helt ubetydelige beløb ud af sparebevisernes masse, der på denne måde bringes til udbetaling før årene 1962-71, da resten af saldoen fra 1955 præsenteres til udbetaling.

Det kan måske også have sin interesse at overveje, om det ikke skulle være muligt at udvide kredsen af de personer, der er berettiget til at modtage sparebevisernes pålydende nu, ud over de grupper,

som lovforslaget altså angiver. Det mest tiltalende ville nok være, om man blot kunne fastsætte en vis alder som grænse uden i øvrigt at opstille betingelser. Den højtærede finansminister er vel egentlig ganske fortrolig med tanken om sådan en op og på at foretage indløsningen.

Om disse spørgsmål kan vi tale i udvalget, og forslagets behandling skal ikke sinkes derved.

Axel Sørensen: På det radikale venstres vegne skal jeg anbefale lovforslaget, idet mit parti kan anbefale, at sparebevisernes pålydende udbetales til de pågældende personer, som lovforslaget omfatter.

Niels Andersen: Jeg kan på retsforbundets vegne give tilslutning til gennemførelse af det foreliggende lovforslag og skal medvirke til en hurtig behandling i det udvalg, der bliver nedsat.

Alfred Jensen: Jeg kan give dette lovforslag min varmeste anbefaling, og jeg kunne i og for sig have lyst til at bruge de samme ord, som det ærede medlem hr. Axel Sørensen anvendte: at pengene udbetales til de pågældende. Når jeg ønsker at benytte de ord, er det, fordi jeg ved, at der er en hel del af de pågældende, der ikke får pengene. En smedesvend, som havde været udsat for arbejdsløshed i en periode af 3 år, fyldte 65 år for et stykke tid siden. Han kunne derfor få penge fra bunden opsparing udbetalt. Efter 3 års ledighed er det klart, at han forventede, at et beløb på — jeg tror, det var 118 kr. — skulle hjælpe på den dårlige økonomi. Han henvendte sig til skattevæsenet i Århus og fik også besked på, at de penge, som han ellers ikke kunne give transport i, som ikke kunne beslaglægges, var hans, men så blev han vist over til det sted, hvor man indbetaler skat, og dér fik han en kvittering for, at pengene var afdraget på hans restance til skattevæsenet.

Jeg synes, det er en urimelig behandling af en ældre medborger, der har gået arbejdsløs i 3 år, nu fylder 65 og derefter skal gå på folkepension, at man tager et sådant beløb. Jeg fremdrager sagen her, fordi jeg ved, at det ikke er et isoleret tilfælde, men at det er reglen, at de, der kommer og

[Alfred Jensen.]

skal have pengene, først skal foretage modregning i deres skat. Jeg går ud fra, at det ærede medlem hr. Hans Rasmussen også vil tage sig af sager af den art, for det synes mig, at denne trafik bør stoppes.

Jeg forstår, at der bliver udvalgsbehandling om dette lovforslag, og jeg vil da foreslå, at man drager omsorg for, at de penge, der her er tale om at give til 65-årige, skal udbetales til dem, hvorefter de pågældende selv må skønne, om det er rimeligt, at de indbetaler dem til skattevæsenet, eller de vil bruge dem til beklædning, bohave, eller hvad de nu ellers kan anvende dem til.

Denne lille tilføjelse synes jeg man bør gøre, men i øvrigt er jeg tilfreds med lovforslaget. Jeg håber altså, dette kan rettes, så at alle de pågældende kan være tilfredse.

Finansministeren (Kampmann): I anledning af det sidst rejste spørgsmål vil jeg sige, at det ikke altid er så godt at lade skatteyderne selv skønne, om de vil betale eller ej. Hvis man gjorde det, ville der ikke komme mange penge ind; men hvis det ærede medlem vil give mig navnet på den pågældende skatteyder, kan vi jo se på sagen.

I øvrigt vil jeg gerne takke for den almindelige tilslutning til dette lovforslag. Det glæder mig, at det møder tilslutning fra alle sider, også fra dem, der kritiserede sparebeviserne, dengang vi udstedte dem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Per Hækkerup: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om pension og hjælp til enker m. fl.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 131, fremsættelsen i tidenden sp. 40).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Edel Saunte: Det nu fremsatte lovforslag er praktisk taget identisk med det forslag, vi behandlede i slutningen af sidste folketingsår, og jeg skal derfor i det store og hele med hensyn til selve lovforslaget henvide til de bemærkninger, jeg fremsatte dengang.

Jeg ønsker dog på ny at præcisere, at det er min opfattelse, at hovedformålet med støtte til enker og enlige kvinder må være at skaffe dem ind i et produktivt arbejde, så de fremtidig er i stand til ved deres egen virksomhed at forsørge både sig selv og børnene. Det er klart, at der vil være en række undtagelsestilfælde, både af aldersmæssige og af helbredsmæssige grunde, og hvor der er tale om en stor børneflokk, men i det store og hele mener jeg, man stedse bør holde sig for øje, at disse kvinder hjælpes bedst ved, at man skaffer dem en uddannelse og et erhverv.

Siden fremsættelsen af det tilsvarende lovforslag sidste folketingsår er den endelige betænkning om problemerne omkring en almindelig enkepension blevet offentliggjort, og jeg går ud fra, at vi i udvalget får lejlighed til at drøfte en række af de problemer, der er rejst i denne betænkning.

Jeg skal særlig pege på det forslag, der fremsættes i betænkningen om en rådgivning til enligblevne kvinder, enten de har børn eller ej. Det er min erfaring, at enker og fraskilte kvinder er meget ukendt med mange af de hjælpemuligheder, der findes. De er kun i ringe udstrækning vidende om sociallovgivningen, skifteregler og meget andet, og jeg tror, man mange gange for langt mindre penge ville være i stand til at hjælpe disse kvinder i gang ved en effektiv rådgivning i stedet for ved en langvarig understøttelse. Jeg skal også pege på, at betænkningen beskæftiger sig med spørgsmålet om en understøttelsesform for separerede eller fraskilte kvinder, der har samme alder som dem, der hjælpes gennem enkelovsforslaget. Jeg er ganske klar over, at der kan være visse betænkeligheder ved at give disse kvinder ret til pension, fordi pensionen i praksis kan være en pension til manden og ikke en pension til kvinden, og det er jo ikke tanken; det skulle være en hjælp i de tilfælde, hvor manden ikke er i stand til at betale. Der er også en række tilfælde — jeg tænker f. eks. på kvinder, som har været gift med folkepensionister